

BEROEMDE MANNEN: GARIBALDI

door Ferrie Kompier

Garibaldi werd door veel fabrikanten in de vorige eeuw van voldoende economisch belang bevonden om hem op pijpen af te beelden. Maar wie was Garibaldi, dat hij deze eer verdiende? Daarvoor moeten we terug naar de Italiaanse eenheidsbeweging in de 19e eeuw. Net als Duitsland, waar de tientallen Duitse staten en staatjes onder de toenmalige Pruisische koning Wilhelm, die in de Spiegelzaal van Versailles op 18 januari 1871 tot Duits keizer uitgeroepen werd, verenigd werden, heeft ook het versnipperde Italië te maken gehad met een lange strijd van eenwording die eveneens in de jaren 1860-1871 min of meer zijn beslag kreeg na de val van Rome.

Guiseppe Garibaldi werd in 1807 geboren te Nizza (Nice) als zoon van een klein reder. Zelf werd hij kapitein bij de kustvaart en later bij de koopvaardij.

Eindelijk het goede been in de laars: Garibaldi past Victor Emanuel de "laars" (Italië) aan.

Spotprent uit Punch van november 1860

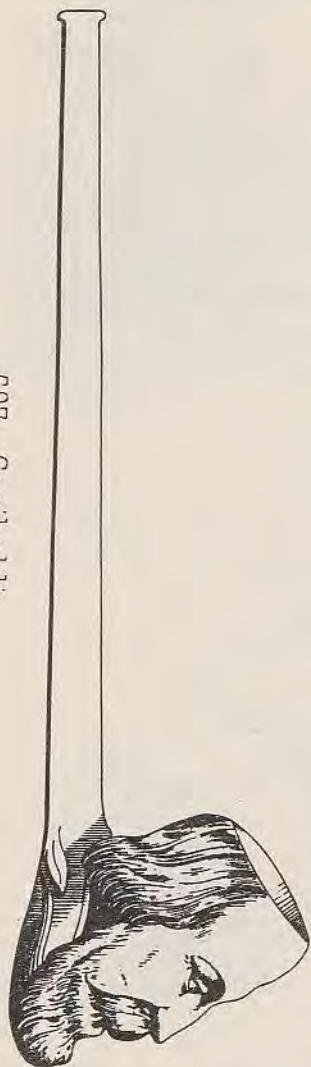

G. Garibaldi.

Onder invloed van Mazzini's republikeinse ideeën voor de vorming van één Italiaanse staat, waarin vrijheid en gelijkheid zouden heersen, waagde hij ettelijke avonturen. Zo was hij in 1833 betrokken bij een samenzwering, waarvoor hij moest vluchten naar Frankrijk. In 1848 streed hij met een legioen vrijwilligers tegen Oostenrijk en nam vervolgens deel aan de revolutie te Rome, waar hij zelfs lid werd van de regering van de Romeinse republiek. Nadat de Fransen Rome in 1849 hadden ingenomen en de Kerkelijke Staat hersteld hadden, moest hij weer vluchten. Pas in 1854 mocht hij weer naar Italië terugkeren. Maar hij moest zich in 1856 noodgedwongen wel verzoenen met het staatkundig programma van koning Victor Emanuel II en diens minister Cavour. Zelf bleef hij steeds

vijandig staan tegenover de kerk. In 1859 nam hij met een door hem gevormd corps Alpenjagers deel aan de slag tegen Oostenrijk. In het voorjaar van 1860 vertrok hij met een groot aantal vrijwilligers ("De tocht der Duizend") naar Sicilië, waar hij het eiland in naam van Victor Emanuel "koning van Italië" in bezit nam. Na overgestoken te zijn naar Calabrië, het zuidelijke deel van Italië, veroverde hij het hele koninkrijk van Napels. In de herfst van dat jaar legde hij op 26 oktober zijn dictatoriale macht in de handen van Victor Emanuel II neer om als ambteloos burger terug te keren naar zijn in 1854 gekochte grond op het eiland Caprera.

597. Garibaldi

Toch verscheen hij nog enkele keren op het oorlogstoneel: al in 1862 probeerde hij een aanslag op Rome te ondernemen, wat door de Italiaanse regering, bang voor Napoleon III van Frankrijk, verijdeld werd. Hij werd naar Caprera teruggebracht, maar in 1866 zien we hem weer tegen Oostenrijk optrekken en in 1867 tegen de paus. Hij wilde zijn droom Rome tot hoofdstad van Italië te maken nog altijd verwezenlijkt zien, maar tegen een Frans expeditieleger moest hij het onderspit delven. Voor Italië trad hij sindsdien niet meer op.

Wel stelde hij zich na de val van Napoleon III in dienst van de Franse Voorlopige Regering en nam nu deel met een corps vrijwilligers aan de Frans-Duitse oorlog in 1870. Na het sluiten van de wapenstilstand werd hij afgevaardigde voor Bordeaux bij de Nationale Vergadering, waar hij al spoedig ontslag nam om in februari 1871 naar Caprera terug te keren. Ten slotte heeft hij nog enige tijd (1875/76) een zetel in het Italiaanse parlement bezet.

De laatste jaren van zijn leven werden door hevige lichaamsspijnen vergald. Hij stierf na een wel zeer opwindend leven een natuurlijke dood op Caprera in 1882. Heel Italië rouwde om deze volksheld, die op kosten van de staat begraven werd.

Afb. 1 Nr. 597, Gambier 1894. V.ve Hasslauer de Champeaux & Quentin, successeurs à Givet

Afb. 2 t/m 9: M. Gisclon, manufacture de pipes à Lille. Catalogus na 1869, vòòr 1900. Grossierderijen in Parijs, Londen, New York en in de provincie (Frankrijk).

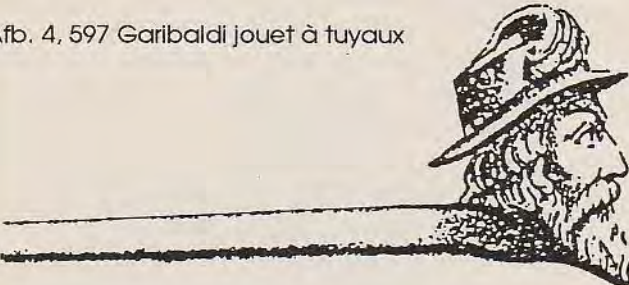

Afb. 2, 611 Tête Garibaldi

Afb. 3, 544 Garibaldi

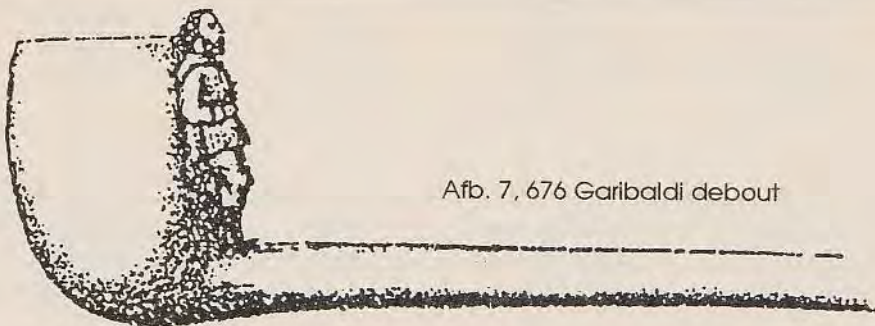
Afb. 4, 597 Garibaldi jouet à tuyaux

Afb. 5, 670 Garibaldi tête nue

Afb. 6, 594 Garibaldi jouet tête douille

Afb. 7, 676 Garibaldi debout

Afb. 8, 678 id. à cheval

Afb. 10: C. Dumeril-Leurs fils & Cie à St. Omer
(Pas de Calais) , vòòr 1900.

Afb. 9, 677 id. couché

